

CYNULLIAD CENEDLAETHOL CYMRU

OFFERYNNAU STATUDOL

2002 Rhif (Cy.)

LLYWODRAETH LEOL,
CYMRU

Gorchymyn Awdurdodau Lleol
(Trefniadau Gweithrediaeth a
Threfniadau Amgen) (Addasu
Deddfiadau a Darpariaethau Eraill)
(Cymru) 2002

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn addasu deddfwriaeth sylfaenol ac eilaidd ac yn gwneud darpariaethau eraill at ddibenion, yn ganlyniadol i, neu ar gyfer rhoi effaith lawn i ddarpariaethau Rhan II o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 ("Deddf 2000"). Mae'r Gorchymyn hwn a'r addasiadau a wneir ganddo yn gymwys i Gymru yn unig.

Mae erthyglau 3 a 9 yn addasu Deddf Llywodraeth Leol 1972. Mae **erthygl 3** yn rhwystro awdurdod lleol neu awdurdod ar y cyd rhag hybu Mesur i ffurfio, newid neu ddiddymu trefniadau gweithrediaeth neu drefniadau amgen neu i newid trefniadau ar gyfer ethol maer. Mae **erthyglau 4 a 5** yn cymhwyso'r cymwysterau a'r datgymwysterau ar gyfer ethol a dal swydd fel maer etholedig. Mae **erthygl 6** yn ymestyn darpariaethau ar gyfer dilysrwydd gweithrediadau a wneir gan bersonau anghymwysedig i feiri etholedig ac arweinyddion gweithrediaeth. Mae **erthygl 7** yn addasu'r darpariaethau ar gyfer ymadael â swydd o ganlyniad i fethu â mynychu cyfarfodydd fel eu bod yn gymwys i aelodau'r weithrediaeth. Mae **erthygl 8** yn addasu'r darpariaethau ar gyfer peidio â phenodi aelodau awdurdodau lleol yn swyddogion fel y gellir penodi person sy'n aelod o weithrediaeth arweinydd a chabinet (a fydd hefyd yn aelod o'r awdurdod) i swydd sy'n derbyn tâl yn ystod y cyfnod o ddeuddeg mis wedi ef neu hi beidio â bod yn aelod felly o'r weithrediaeth. Mae **erthygl 9** yn addasu'r ddarpariaeth ddehongli drwy fewnosod diffiniad o "drefniadau amgen".

Mae **erthygl 10** yn addasu adran 31A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1974 fel bod cyfyngiadau sy'n ymwneud ag ystyried adroddiad gan y Comisiynydd Lleol yr un mor gymwys i'r weithrediaeth, pwyllgorau'r weithrediaeth ac aelodau'r weithrediaeth ag ydynt i bwyllgorau'r awdurdod ac aelodau'r awdurdod.

Mae **erthygl 11** yn addasu adran 41 o Ddeddf Llywodreth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 fel y gellir defnyddio cofnodion penderfyniadau a wnaed gan y weithrediaeth, aelodau'r weithrediaeth a phwyllgorau'r weithrediaeth fel tystiolaeth mewn achos sifil, yn yr un modd â chofnodion cyfarfodydd y cyngor a'i bwyllgorau.

Mae **erthygl 12** yn addasu adran 74 o Ddeddf Trafnidiaeth 1974 fel nad oes modd i aelod o'r weithrediaeth sydd hefyd yn gyfarwyddwr cwmni trafndiaeth gyhoeddus gymryd rhan yng nghyfarfodydd y weithrediaeth neu bwyllgor o'r weithrediaeth neu wneud penderfyniadau ar ei ben ei hun pan fo contractau sy'n ymwneud â'r cwmni hwnnw yn cael eu hystyried.

Mae **erthygl 13** yn gwneud diwygiadau canlyniadol i adran 5 o Ddeddf Pwysau a Mesurau 1985.

Mae **erthygl 14** yn addasu adran 6 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1986 fel nad yw darpariaethau cyhoeddusrydd awdurdodau lleol Rhan II y Ddeddf honno yn gymwys i weithrediaethau awdurdodau lleol trwy rinwedd adran 22 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

Mae **erthygl 15** yn addasu adran 18 o Ddeddf Meysydd Awyr 1986 fel nad oes modd i aelod gweithrediaeth sydd hefyd yn gyfarwyddwr cwmni maes awyr cyhoeddus gymryd rhan yng nghyfarfodydd y weithrediaeth, neu bwyllgor gweithrediaeth neu wneud penderfyniad ar ei ben ei hun pan fod contractau neu faterion eraill sy'n ymwneud â'r cwmni maes awyr yn cael eu hystyried.

Mae **erthygl 16** yn addasu adran 3 o Ddeddf Peilota 1987 fel nad yw peilot harbwr sy'n aelod o weithrediaeth awdurdod yn cael ei rwystro rhag cymryd rhan mewn penderfynad ar y cyd pan fo gwybodaeth am beilota yn bwysig.

Mae **erthygl 17** yn addasu'r darpariaethau contractau cyflenwi cyhoeddus neu gontractau gwaith yn Neddf Llywodraeth Leol 1988. Caiff atodlen 2 ei haddasu fel bod gweithrediaeth awdurdod lleol yn awdurdod cyhoeddus at ddibenion adran 17 o'r Ddeddf honno (eithrio ystyriaethau anfasnachol tra'n arfer swyddogaethau mewn perthynas â chontractau cyflenwi cyhoeddus neu gontractau gwaith awdurdod lleol). Caiff adran 19 ei haddasu fel bod adran 17 yn gymwys i awdurdod lleol arall, sy'n cyflawni

swyddogaethau ar ran gweithrediaeth awdurdod lleol, ac i weithrediaeth awdurdod lleol arall, sy'n cyflawni swyddogaethau ar ran awdurdod lleol neu weithrediaeth awdurdod lleol.

Mae **erthyglau 18 i 20** yn addasu Deddf Cyllid Llywodreth Leol 1988. Mae **erthygl 18** yn ychwanegu diffiniadau pellach i'r adran ar ddehongli. Mae **erthygl 19** yn addasu adran 114 ac yn mewnosod adran 114A newydd fel bod darpariaethau i brif swyddog cyllid awdurdod lunio adroddiad ar achosion o gamymddwyn ariannol gan awdurdod lleol yn cael eu hymestyn i weithrediaeth awdurdod lleol. Pan fo adroddiad wedi cael ei wneud, bydd y darpariaethau yn adran 115B (dyletswyddau gweithrediaethau mewn perthynas ag adroddiadau) a fewnosodwyd gan **erthygl 20**, yn gymwys, gan gynnwys rhwymedigaeth i'r prif weithredwr wneud adroddiad ar ôl ystyried adroddiad y prif swyddog cyllid. Mae adran 116 yn cael ei haddasu fel bod gwybodaeth ynghylch cyfarfodydd y weithrediaeth o dan adran 115B yn cael ei hanfon at archwilydd yr awdurdod.

Mae **erthyglau 21 i 25** yn addasu Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989. Mae **erthygl 21** yn addasu adran 2 fel bod rhoi cyngor yn rheolaidd i weithrediaeth, pwyllgor gweithrediaeth neu aelod o'r weithrediaeth yn ddyletswydd swydd mewn awdurdod lleol at ddibenion yr adran honno. Mae **erthygl 22** yn addasu adran 5 ac yn mewnosod adran 5A newydd fel bod y darpariaethau ar i swyddog monitro awdurdod lunio adroddiad pan fo awdurdod lleol yn torri'r gyfraith, yn camweinyddu neu'n ymddwyn yn angyfiawn yn cael eu hymestyn i weithrediaeth awdurdod lleol. Rhaid i'r weithrediaeth baratoi aroddiad ar ôl ystyried adroddiad y swyddog monitro. Mae **erthygl 23** yn ymestyn y darpariaethau sy'n ymwneud â chynorthwywyr grwpiau gwleidyddol fel na all cynorthwydd gwleidyddol gyflawni swyddogaethau sy'n arferadwy gan neu ar ran gweithrediaeth awdurdod lleol. Mae **erthygl 24** yn mewnosod diffiniadau pellach yn adran 21 (dehongli Rhan I). Mae **erthygl 25** yn addasu Rhan V (cwmnïau y mae gan awduroddau lleol fuddiant ynddynt) fel bod rhai darpariaethau sy'n cyfeirio at aelodau awdurdod, neu bwyllgor neu is-bwyllgor awdurdod, yn cael eu hymestyn i weithrediaeth, aelodau gweithrediaeth neu bwyllgor gweithrediaeth fel sy'n briodol.

Mae **erthygl 26** yn addasu adran 97 o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 fel pan fo ymgymerydd carthffosiaeth wedi trefnu i rai swyddogaethau carthffosiaeth gael eu harfer gan awdurdod lleol bod swyddogaethau o'r fath yn cael eu trin fel swyddogaethau'r awdurdod lleol at ddibenion adran 13 o Ddeddf 2000.

Mae **erthygl 27** yn addasu adran 106 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 fel na all aelod o'r

weithrediaeth nad ydyw wedi talu ei dreth gyngor ers o leiaf dau fis gymryd rhan ym mhenderfyniadau'r weithrediaeth mewn perthynas â chyllideb y cyngor, y dreth gyngor neu archebiant.

Mae **erthygl 28** yn addasu adran 70 o Ddeddf Dadreoleiddio a Chontractio Allan 1994 (swyddogaethau awdurdodau lleol) fel ei bod yn gymwys mewn perthynas â gweithrediaeth awdurdod lleol.

Mae **erthygl 29** yn addasu adran 50 o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 fel bod gan gyflogeion yr hawl i gael amser i ffwrdd o'u gwaith er mwyn ymgymryd â busnes fel aelod o weithrediaeth awdurdod lleol.

Mae **erthygl 30** yn addasu Atodlen 1 i Ddeddf Ddifenwi 1996 fel bod cofnodion cyfarfodydd cyhoeddus y weithrediaeth neu bwyllgorau'r weithrediaeth a chofnodion penderfyniadau a wneir gan aelodau unigol gweithrediaeth yn cael eu dosbarthu fel gwybodaeth freintiedig yn ddarostyngedig i eglurhad neu wrth-ddweud mewn achosion o ddifenwad.

Mae **erthygl 31** yn addasu Atodlen 1 i Ddeddf Addysg 1996 gan wneud diwygiadau canlyniadol i bwerau'r Ysgrifennydd Gwladol i wneud darpariaeth ynghylch pwyllgorau rheoli unedau cyfeirio disgyblion.

Mae **erthygl 32** yn addasu adran 66 o Ddeddf Ynadon Heddwch 1997 fel na all ynad heddwch sy'n aelod o awdurdod lleol weithredu fel aelod o Lys y Goron neu lys yr ynadon mewn unrhyw achos sy'n ymwneud â phenderfyniad a wnaed gan y weithrediaeth neu gan unrhyw berson sy'n gweithredu ar ran y weithrediaeth.

Mae **erthygl 33** yn addasu adran 23 o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1988 fel pan fo'r Ysgrifennydd Gwladol wedi trefnu bod rhai swyddogaethau sy'n ymwneud â chefnogi myfyrwyr yn cael eu harfer gan awdurdod lleol bod y swyddogaethau hynny yn cael eu trin fel swyddogaethau'r awdurdod at ddibenion adran 13 o Ddeddf 2000.

Mae **erthygl 34** yn addasu adran 137 o Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol 2000 fel bod yr adran hon yn gymwys pan fo awdurdod yn gweithredu trefniadau gweithredol.

Mae **erthygl 35** yn addasu rheoliad 5 o Rheoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 1983 er mwyn darparu pan fo awdurdod lleol yn gweithredu trefniadau gweithredol ac felly nad oes ganddo bwyllgor gwasanaethau cymdeithasol y gall benodi aelod ohono i'r panel mabwysiadu, bod y cyfeiriad at y pwyllgor

gwasanaethau cymdeithasol yn cael ei drin fel cyfeiriad at weithrediaeth yr awdurdod neu bwyllgor trosolwg a chraffu yr awdurdod (pan fo swyddogaethau'r pwyllgor hwnnw yn ymwneud yn gyfangwbl neu'n rhannol â swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol yr awdurdod hwnnw).

Mae **erthygl 36** yn addasu'r Diffiniad o Rheoliadau Ymwelwyr Annibynnol (Plant) 1991. Caiff person a benodir gan awdurdod lleol fel ymwelydd annibynnol ei ystyried fel person sy'n annibynnol o'r awdurdod sy'n ei benodi pan, er enghraifft, nad yw'r person a benodir yn gysylltiedig â'r awdurdod lleol trwy rinwedd bod yn aelod o'r awdurdod. Mae'r addasiad yn ymestyn y ddarpariaeth hon fel bod person hefyd yn gysylltiedig â'r awdurdod lleol trwy rinwedd bod yn rheolwr cyngor ac felly ni ddylid ystyried bod rheolwr cyngor yn annibynnol o'r awdurdod.

Mae Rheoliad 8 o Rheoliadau Plant (Llety Diogel) 1991 yn gwneud darpariaethau fel mai dim ond yr awdurdod lleol sy'n edrych ar ôl y plentyn hwnnw gaiff wneud cais i lys o dan adran 25 o Ddeddf Plant 1989 (p. 41) (defnydd o lety i gyfyngu ar ryddid) mewn perthynas â phlentyn. Mae hyn yn ddarostyngedig i adran 101 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972. Mae **erthygl 37** o'r Gorchymyn hwn yn gwneud y ddarpariaeth yn rheoliad 8 hefyd yn ddarostyngedig i ddarpariaethau yn neu o dan adrannau 14 i 20 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

Mae rheoliad 4 o Rheoliadau'r Dreth Gyngor (Gweinyddu a Gorfodi) 1992 yn galluogi awdurdod bilio i ofyn am wybodaeth benodol at ddibenion ei swyddogaethau o dan Ran I o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992. Mae eithriadau i'r wybodaeth y gellir gofyn amdani. Mae'r eithriadau hyn yn cael eu haddasu gan **erthygl 38** o'r Gorchymyn hwn fel eu bod yn cynnwys gwybodaeth a gafwyd gan weithrediaeth, neu bwyllgor neu aelod o weithrediaeth, awdurdod lleol yn rhinwedd yr awdurdod lleol hwnnw fel cyngor cyfansoddol o awdurdod heddlu.

Mae **erthygl 39** yn addasu'r diffiniad o "awdurdod lleol" yn Rheoliadau Addysg (Anghenion Addysgol Arbennig) (Cymeradwyo Ysgolion Annibynnol) 1994 er mwyn adlewyrchu'r ffaith, pan fo awdurdod lleol yn gweithredu trefniadau gweithredol, bod gan ei weithrediaeth gyfrifoldeb ar gyfer arfer y rhan fwyaf o'i swyddogaethau gwasanaethau cymdeithasol.

Mae **erthygl 40** yn gwneud darpariaethau amrywiol mewn perthynas ag aelodau gweithrediaeth sy'n peidio â bod yn aelodau o'r awdurdod lleol.

Mae **erthygl 41** yn gwneud darpariaethau ar gyfer maer dros dro ac aelodau dros dro pan nad oes modd i aelodau gweithrediaeth maer a chabinet weithredu.

2002 Rhif (Cy.)

**LLYWODRAETH LEOL,
CYMRU**

**Gorchymyn Awdurdodau Lleol
(Trefniadau Gweithredol a
Threfniadau Amgen) (Addasu
Deddfiadau a Darpariaethau Eraill)
(Cymru) 2002**

Wedi'u gwneud

2002

Yn dod i rym

1 Ebrill 2002

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud y Gorchymyn canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan adrannau 47, 105 a 106 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000(1), a'r holl bwerau eraill sy'n ei alluogi yn y cyswllt hwnnw.

Enwi, cychwyn, cymhwyso a dehongli

1.—(1)Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithredol a Threfniadau Amgen) (Addasu Deddfiadau a Darpariaethau Eraill) (Cymru) 2002 a daw i rym ar 1 Ebrill 2002.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys i Gymru yn unig.

(3) Yn y Gorchymyn hwn -

ystyr "Deddf 1972" ("*the 1972 Act*") yw Deddf Llywodraeth Leol 1972(2);

ystyr "Deddf 1989" ("*the 1989 Act*") yw Deddf Llywodraeth Leol a Thai 1989(3); ac

ystyr "Deddf Cyllid 1988" ("*the 1988 Finance Act*") yw Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988(4).

(1) 2000 p.22.

(2) 1972 p.70

(3) 1989 p.42.

(4) 1988 p.41.

Addasu Deddfau

2. Mae'r deddfiadau canlynol, fel y maent yn gymwys i Gymru, yn cael eu haddasu yn unol ag erthyglau 3 i 41 -

- (a) Deddf 1972;
- (b) Deddf Llywodraeth Leol 1974**(5)**;
- (c) Deddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976**(6)**;
- (ch) Deddf Trafnidiaeth 1985**(7)**;
- (d) Deddf Pwysau a Mesuriadau 1985**(ch)**;
- (dd) Deddf Llywodraeth Leol 1986**(8)**;
- (e) Deddf Meysydd Awyr 1986**(dd)**;
- (f) Deddf Peilota 1987**(9)**;
- (ff) Deddf Llywodraeth Leol 1988**(10)**;
- (g) Deddf Cyllid 1988;
- (ng) Deddf 1989;
- (h) Deddf y Diwydiant Dŵr 1991**(ff)**;
- (i) Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992**(11)**;
- (j) Deddf Dadreoleiddio a Chontractio Allan 1994**(ng)**;
- (k) Deddf Hawliau Cyflogaeth 1996**(12)**;
- (l) Deddf Ddifenwi 1996**(13)**;
- (ll) Deddf Addysg 1996**(14)**;
- (m) Deddf Ynadon Heddwch 1997**(15)**;
- (n) Deddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998**(16)**;
- (o) Deddf Pwerau'r Llysoedd Troseddol (Dedfrydu) 2000**(ll)**;
- (p) Rheoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 1983**(17)**;
- (ph) Rheoliadau Diffiniad Ymwelwyr Annibynnol (Plant) 1991**(18)**;

-
- (5)** 1974 p.7.
 - (6)** 1976 p.57.
 - (7)** 1985 p.67.
 - (ch)** 1985 p.72.
 - (8)** 1986 p.10.
 - (dd)** 1986 p.31.
 - (9)** 1987 p.21.
 - (10)** 1988 p.9.
 - (ff)** 1991 p.56.
 - (11)** 1992 p.14.
 - (ng)** 1994 p.40.
 - (12)** 1996 p.18.
 - (13)** 1996 p.31.
 - (14)** 1996 p.56.
 - (15)** 1997 p.25.
 - (16)** 1998 p.30.
 - (ll)** 2000 p.6.
 - (17)** O.S. 1983/1964.
 - (18)** O.S. 1991/892.

- (r) Rheoliadau Plant (Llety Diogel)1991**(19)**;
- (rh) Rheoliadau'r Dreth Gyngor Gweinyddu a Gorfodi) 1992**(20)**;
- (s) Rheoliadau Addysg (Anghenion Addysgol Arbennig) (Cymeradwyo Ysgolion Annibynnol) 1994**(21)**.

Gwaharddiad ar hybu Mesurau ar gyfer newid ardaloedd llywodraeth leol, etc

3. Yn adran 70 o Ddeddf 1972**(ch)** (gwaharddiad ar hybu mesurau ar gyfer newid ardaloedd llywodraeth leol), ychwanegwch ar y diwedd -

“(3) No local authority or joint authority shall have power to promote a Bill for forming, altering or abolishing executive arrangements or alternative arrangements, or for altering arrangements for electing an elected mayor.”.

Y cymwysterau ar gyfer ethol a dal swydd fel maer etholedig

4. Yn adran 79 o Ddeddf 1972 (cymwysterau ar gyfer ethol a dal swydd fel aelod o awdurdod lleol), yn is-adran (1), ar ôl “member of local authority”, mewnosodwch, “, or be qualified to be elected and to be an elected mayor.”.

Datgymhwysiadau ar gyfer ethol a dal swydd fel maer etholedig

5. Yn adran 80 o Ddeddf 1972 (datgymhwysiadau ar gyfer ethol a dal swydd fel aelod o awdurdod lleol), yn is-adran (1) -

- (a) ar ôl “member of a local authority”, mewnosodwch “, and be disqualified for being elected or being an elected mayor.”; a
- (b) yn is-adran (a), ar ôl “appointments”, mewnosodwch “or elections”.

Dilysrwydd gweithredoedd personau anghymwys

6. Yn adran 82 o Ddeddf 1972**(22)** (dilysrwydd gweithredoedd personau anghymwys), yn is-adran (1), ar ôl “the Local Government Act 1985”,

(19) O.S. 1991/1505.

(20) O.S. 1992/613.

(21) O.S. 1994/651.

(ch) Diwygiwyd adran 70 gan baragraff 1 o Atodlen 14 i Ddeddf Llywodraeth Leol 1985 (p.51), paragraff 41 o Atodlen 12 ac Aodlen 13 i Ddeddf Diwygio Addysg 1988 (p.40).

(22) Diwygiwyd adran 82(1) gan Atodlen 14 i Ddeddf Llywodraeth Leol 1985, (p.4) ac Atodlen 13 i Ddeddf Diwygio Addysg 1988. Ceir diwygiadau eraill i adran 82 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

mewnosodwch “or elected as elected mayor or executive leader”.

Ymadael â swydd o ganlyniad i fethu â mynychu cyfarfodydd

7. Yn adran 85 o Ddeddf 1972(23) (ymadael â swydd o ganlyniad i fethu â mynychu cyfarfodydd) -

(a) ar ôl is-adran (2), mewnosodwch -

“(2A) Subject to subsections (2B) and (3), if a member of a local authority which are operating executive arrangements, who is also a member of the executive of that local authority, fails throughout a period of six consecutive months from the date of his last attendance to attend any meeting of the executive, he shall, unless the failure was due to some reason approved by the local authority before the expiry of that period, cease to be a member of the local authority.

(2B) For the purposes of this section -

(a) the discharge by a member, acting alone, of any function which is the responsibility of the executive; and

(b) in respect of a mayor and cabinet executive or leader and cabinet executive, attendance as a member at a meeting of a committee of the executive,

shall each be deemed to be in attendance at a meeting of the executive.”;

(b) yn is-adran (3), ar ôl “meetings of the local authority”, mewnosodwch “or of a failure to attend meetings of the executive”; ac

(c) yn is-adran (3A) -

(i) ar ôl “subsection (1)”, mewnosodwch “or (2A)”; a

(ii) ar ôl “meetings of the authority”, mewnosodwch “or, as the case may be, meetings of the executive”.

Aelodau o awdurdodau lleol nad ydynt i gael eu penodi yn swyddogion

8. Yn adran 116 o Ddeddf 1972(24) (aelodau awdurdodau lleol nad ydynt i gael eu penodi yn swyddogion) -

(23) Mewnosodwyd is-baragraff (3A) o adran 85 gan baragraff 9 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Ceir diwygiadau pellach i adran 85 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(24) Diwygiwyd adran 116 gan adran 102 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1985 (p.51) ac Atodlen 17 iddi.

- (a) ar ôl “being appointed”, mewnosodwch “or elected”; a
- (b) ar ôl “or vice-chairman”, mewnosodwch “or, in the case of a local authority which are operating executive arrangements which involve a leader and cabinet executive, the office of executive leader or member of the executive”.

Darpariaethau cyffredinol ynghylch dehongli

9. Yn is-adran (1) o adran 270 o Ddeddf 1972(25) (darpariaethau cyffredinol ynghylch dehongli), ar ôl “that is to say –” mewnosodwch -

““alternative arrangements” has the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

Ystyried adroddiadau anffafriol

10.—(1) Yn adran 31 A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1974(26) (ystyried adroddiadau anffafriol) -

- (a) ar ôl is-adran (2), mewnosodwch -

“(2A) In the case of a local authority which are operating executive arrangements, consideration of a further report of the Local Commissioner under section 31(2A) above by the executive of that local authority, or any person on behalf of that executive, shall be subject to a corresponding restriction.”; a

- (b) ar ôl is-baragraff (5), mewnosodwch -

“(5A) In the case of a local authority which are operating executive arrangements -

- (a) no member of the executive of that authority shall decide; and
- (b) no member of the executive or any body acting on behalf of that executive shall vote;

on any question with respect to a report or further report under this part of the Act in which that person is named and criticised by a Local Commissioner”.

(2) Yn is-adran (1) o adran 34 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1974 (dehongli Rhan III), ar ôl y diffiniad o “the Commissions” mewnosodwch -

““executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

(25) Diwygiwyd adran 270 gan baragraff 12 o Atodlen 3 i Ddeddf Llywodraeth Leol 2000. Ceir diwygiadau eraill i adran 270 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(26) Mewnosodwyd Adran 31A gan adran 28(1) o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.

Tystiolaeth o benderfyniadau a chofnodion trafodion etc

11.—(1) Yn adran 41 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 (tystiolaeth o benderfyniadau a chofnodion trafodion) -

(a) ar ôl is-adran (2), mewnosodwch -

“(2A) In the case of a local authority which are operating executive arrangements, a document which -

(a) purports to be a copy of a record of any decision made by the executive of that authority, or any person acting on behalf of that executive, where that record is required to be kept or produced by section 22 of the Local Government Act 2000 or any regulations made under that section(27); and

(b) bears a certificate purporting to be signed by the proper officer of the authority or by a person authorised in that behalf by him or any other person who, by virtue of regulations made under section 22 of the Local Government Act 2000, is authorised or required to produce such a record, stating that the decision was made on the date specified in the certificate by that executive, or as the case may be, by the person acting on behalf of that executive,

shall be evidence in any proceedings of the matters stated in the certificate and of the terms of the decision in question.”

(2) Yn is-adran (1) o adran 44 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1976 (dehongli etc Rhan I), ar ôl y diffiniad o “the Common Council” mewnosodwch -

““executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

Anableddau cyfarwyddwyr cwmnïau trafndiaeth gyhoeddus

12. Yn adran 74 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985 (anableddau cyfarwyddwyr cwmnïau trafndiaeth gyhoeddus) -

(27) *Gweler* Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithredol) (Penderfyniadau, Dogfennau a Chyfarfodydd) (Cymru) 2001 O.S. 2001/2290 (Cy.178).

(a) ar gyfer is-adran (3A)(28), mewnosodwch -

“(3A) Subject to the following provisions of this section, where a director of a public transport company is a member of the executive of any such council as is mentioned in subsection (1)(a) or (b) above which are operating executive arrangements under Part II of the Local Government Act 2000, he shall not, in the course of the discharge of any function that is the responsibility of the executive, take any action in the consideration, or the making of any decision with respect to any contract or proposed contract with, or any other matter relating to the activities of, the public transport company or a subsidiary of that company.

(3B) Subsection (3) or (3A) above shall not prohibit a person from taking part in the consideration or discussion of, or from voting on any question with respect to, a local transport plan or bus strategy.”;

(b) ar gyfer is-adran (4), mewnosodwch -

“(4A) The National Assembly for Wales may grant a written dispensation from subsection (3) or (3A) above in the case of any individual member, except that no such dispensation may be granted in the case of a member of a council’s executive acting alone.”;

(c) ar gyfer is-adran (6), mewnosodwch -

“(6A) The National Assembly for Wales may confer exemptions from subsection (3) or (3A) above either generally or in the case of any class or description of members except that no such exemption may be granted in the case of a member of a council’s executive acting alone; and -

(a) subsection (5)(a) and (b) above shall apply in relation to any such exemption as they apply in relation to any dispensation that may be granted under subsection (4) above; and

(b) any such exemption may be withdrawn or varied at any

(28) Mewnosodwyd is-adran (3A) o adran 74 o Ddeddf Trafnidiaeth 1985 gan adran 161 o Ddeddf Trafnidiaeth 2000 (p.38).

time by the National
Assembly for Wales

(ch) in subsection (7), after “subsection (3)” there shall be inserted “or (3A)”.

Safonau gwaith a chyfarpar profi a stampio

13. Yn adran 5 o Ddeddf Pwysau a Mesurau 1985 (safonau gwaith a chyfarpar profi a stampio) yn is-adran (11), ar ddiwedd paragraff (c) mewnosodwch -

“or

(d) sections 14 to 16 of the Local Government Act 2000 or any regulations made under sections 17 to 20 of that Act”(29).

Cyhoeddusrwydd awdurdod lleol

14. Yn adran 6 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1986(30) (dehongli a chymhwysu Rhan II), ar ôl is-adran (6), ychwanegwch -

“(7) Nothing in this Part shall be construed as applying to anything done by a person in the discharge of any duties under regulations made under section 22 of the Local Government Act 2000 (access to information etc).”(31)

Anableddau cyfarwyddwyr cwmnïau meysydd awyr cyhoeddus

15. Yn adran 18 o Ddeddf Meysydd Awyr 1986 (anableddau cyfarwyddwyr cwmnïau meysydd awyr cyhoeddus) -

(a) ar ôl is-adran (2), mewnosodwch -

“(2A) Where a director of a public airport company is a member of the executive of any such council as is mentioned in subsection (1)(a) or (b) above which are operating executive arrangements under Part II of the Local Government Act 2000, he shall not, in the course of the discharge of any function that is the responsibility of that executive, take any action in the consideration, or the making of any decision with respect to -

(a) any contract or proposed contract between the company or a subsidiary of the company and the council; or

(29) *Gweler* Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Cyflawni Swyddogaethau) (Cymru) 2001 (O.S. 2001/2287 (Cy.175)).

(30) Ceir diwygiadau i adran 6 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(31) *Gweler* Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Penderfyniadau, Dogfennau a Chyfarfodydd) (Cymru) 2001 O.S. 2001/2290 (Cy.178).

- (b) any matter relating to the activities of the company or such a subsidiary.”; a
- (b) yn is-adran (3), ar ôl “of subsection (2)” mewnosodwch “or any person who contravenes subsection (2A)”.

Awdurdodi cynlluniau peilotiaid

16. Yn adran 3 o Ddeddf Peilota 1987 (awdurdodi peilotiaid) -

- (a) ar ôl is-adran (9), mewnosodwch -
 - “(9A) A person who is an authorised pilot for a harbour for which the competent harbour authority is a local authority which are operating executive arrangements shall not by reason of his holding any office or employment as a pilot be disqualified -
 - (a) for being a member of the executive of the local authority where that executive is to any extent responsible for any function in respect of which knowledge or experience relevant to pilotage is material; or
 - (b) for being a member of a committee of the executive of the local authority with any functions in respect of which knowledge or experience relevant to pilotage is material.”; a
- (b) yn is-adran (10), cyn y diffiniad o “local authority” mewnosodwch -
 - ““executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

Contractau cyflenwi cyhoeddus neu gontractau gwaith

17.—(1) Yn adran 19 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1988 (darprïaethau sy'n atodol neu'n ganlyniadol ar adran 17), yn is-adran (6), ar ôl “Local Government Act 1972”, mewnosodwch “, regulations under section 19 of the Local Government Act 2000 (discharge of functions of and by another local authority)”.

(2) Yn Atodlen 2 i Ddeddf Llywodraeth Leol 1988(32) (contractau cyflenwi cyhoeddus neu waith: yr awdurdodau lleol), ar ôl “A local authority.”, mewnosodwch “An executive of a local authority (within the meaning of Part II of the Local Government Act 2000).”.

(32) Ceir diwygiadau i Atodlen 2 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

Gweinyddiaeth ariannol - dehongli

18. Yn adran 111 o Ddeddf Cyllid 1988(33) (dehongli), ar ôl is-adran (3), mewnosodwch –

“(3A) In this Part, “council manager”, “elected mayor”, “executive”, “executive arrangements”, “executive leader” and cabinet executive”, “mayor and cabinet executive” and “mayor and council manager executive” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000.”.

Swyddogaethau swyddogion cyfrifol mewn perthynas ag adroddiadau

19.—(1) Yn adran 114 o Ddeddf Cyllid 1988(34) (swyddogaethau swyddog cyfrifol mewn perthynas ag adroddiadau) -

(a) yn is-adran (2), ar y dechrau, mewnosodwch “Subject to subsection (2A),”;

(b) ar ôl is-adran (2), mewnosodwch -

“(2A) Where a relevant authority is operating executive arrangements, the chief finance officer of the relevant authority shall not make a report under subsection (2) in respect of any action referred to in paragraph (a), (b) or (c) of that subsection unless it is action taken otherwise than by or on behalf of the relevant authority’s executive.”; ac

(c) yn is-adran (4), ar y diwedd, ychwanegwch -
“; and

(c) in a case where the relevant authority has a mayor and council manager executive, the person who at the time the report is made is the council manager of that authority”.

(2) Ar ôl adran 114 o Ddeddf Cyllid 1988, mewnosodwch -

“Functions of responsible officer as regards reports - local authorities operating executive arrangements

114A.—(1) The person having responsibility under section 151 of the 1972 Act for the administration of the financial affairs of a relevant authority which is operating executive arrangements shall have the duties mentioned in this section, without prejudice to any other

(33) Ceir diwygiadau i adran 111 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(34) Diwygiwyd Adran 114 gan baragraffau 1 a 66 o Atodlen 5 i Ddeddf 1989 (p.29). Ceir diwygiadau eraill i adran 114 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

functions; and in this section he is referred to as the chief finance officer of the authority.

(2) The chief finance officer of an authority that is referred to in subsection (1) shall make a report under this section to the executive of that authority if it appears to him that, in the course of the discharge of functions of the authority, the executive or a person on behalf of the executive -

- (a) has made or is about to make a decision which involves or would involve the authority incurring expenditure which is unlawful;
- (b) has taken or is about to take a course of action which, if pursued to its conclusion, would be unlawful and likely to cause a loss or deficiency on the part of the authority; or
- (c) is about to enter an item of account the entry of which is unlawful.

(3) It shall be the duty of the chief finance officer of an authority, in preparing a report in pursuance of subsection (2) above, to consult so far as practicable -

- (a) with the person who is for the time being designated as the head of the authority's paid service under section 4 of the Local Government and Housing Act 1989; a
- (b) with the person who is for the time being responsible for performing the duties of the authority's monitoring officer under section 5 and 5A of that Act⁽³⁵⁾

(4) Where a chief finance officer has made a report under this section he shall send a copy of it to -

- (a) the person who at the time the report is made has the duty to audit the authority's accounts;
- (b) each person who at that time is a member of the authority; and
- (c) where the authority has a mayor and council manager executive, the person who at that time is the council manager.

(5) Subsections (5) and (6) of section 114 shall apply in relation to duties under subsections (2) and (3) of this section as they apply in relation to duties under subsections (2) and (3) of that section.

(6) A relevant authority shall provide its chief finance officer with such staff, accommodation and other

⁽³⁵⁾ Mewnodosdir adran 5A gan erthygl 22(2) o'r Gorchymyn hwn.

resources as are in his opinion sufficient to allow the duties under this section to be performed.”.

Dyletswyddau’r weithrediaeth ynghylch adroddiadau

20.—(1)Ar ôl adran 115A o Ddeddf Cyllid 1988(36), mewnosodwch -

“Duties of executive as regards reports

115B.—(1) This section applies where copies of a report under section 114A above have been sent under section 114(4) above.

(2) The executive of the authority (within the meaning of Part II of the Local Government Act 2000) shall consider the report at a meeting where it shall decide whether it agrees or disagrees with the views contained in the report and what action (if any) it proposes to take in consequence of it.

(3) The meeting must be held not later than the end of the period of 21 days beginning with the day on which copies of the report are sent.

(4) During the prohibition period the course of conduct which led to the report being made shall not be pursued.

(5) If subsection (4) above is not complied with, and the executive makes any payment in the prohibition period as a result of the course of conduct being pursued, the executive shall be taken not to have had power to make the payment (notwithstanding any obligation to make it under contract or otherwise).

(6) As soon as practicable after the executive has concluded its consideration of the chief finance officer’s report, the executive shall prepare a report which specifies -

- (a) what action (if any) the executive has taken in response to the chief finance officer’s report;
- (b) what action (if any) the executive proposes to take in response to the chief finance officer’s report and when the executive proposes to take that action; and
- (c) the reasons for taking the action specified in the executive’s report or, as the case may be, for taking no action.

(7) As soon as practicable after the executive has prepared a report under subsection (6), the

(36) Mewnosodwyd adran 115A gan adran 131 o Ddeddf Awdurdod Llundain Fwyaf 1999 (p.29).

executive shall arrange for a copy of it to be sent to -

- (a) the person who at the time the report is made has the duty to audit the authority's accounts;
- (b) each person who at that time is a member of the authority; and
- (c) the chief finance officer of the authority.

(8) In this section -

- (a) "chief finance officer" has the same meaning as in section 114A; and
- (b) "the prohibition period" means the period -
 - (i) beginning with the day on which copies of the chief finance officer's report are sent; and
 - (ii) ending with the first business day to fall after the day (if any) on which the executive's consideration of the report under subsection (2) above is concluded.

(9) If subsection (3) above is not compiled with, it is immaterial for the purpose of subsection (8)(b)(ii) above.

(10) The nature of the decision made at the meeting is immaterial for the purpose of subsection (8)(b)(ii) above.

(12) In subsection (8)(b)(ii) above "business day" means any day other than a Saturday, a Sunday, Christmas Day, Good Friday, or a day which is a bank holiday in Wales."

(2) Yn adran 116 o Ddeddf Cyllid 1988 -

- (a) ar ôl is-adran (1) mewnosodwch -

"(1A) Where it is proposed to hold a meeting under section 115B above -

 - (a) where the authority has a mayor and cabinet executive, the elected mayor;
 - (b) where the authority has a leader and cabinet executive, the executive leader; or
 - (c) where the authority has a mayor and council manager executive, the council manager,

shall as soon as is reasonably practicable notify, or instruct the authority's proper officer to notify, the authority's auditor of the date, time and place of the proposed meeting.";

- (b) ar ôl is-adran (2) mewnosodwch -

“(2A) As soon as is reasonably practicable after a meeting is held under section 115B above -

- (a) where the authority has a mayor and cabinet executive, the elected mayor;
- (b) where the authority has a leader; or
- (c) where the authority has a mayor and council manager executive, the council manager,

shall notify, or instruct the authority’s proper officer to notify, the authority’s auditor of any decision made at the meeting.”.

Swyddi a gyfyngir yn wleidyddol

21. Yn is-adran (3)(a) o adran 2 o Ddeddf 1989(37) (swyddi a gyfyngir yn wleidyddol) ar ôl “are represented”, mewnosodwch -

“or, where the authority are operating executive arrangements, to the executive of the authority, to any committee of that executive, or to any member of that executive who is also a member of the authority”.

Dynodi swyddog monitro a’i adroddiadau

22.—(1)Yn adran 5 o Ddeddf 1989(38) (dynodi swyddog monitro a’i adroddiadau) -

- (a) yn is-adran (1)(a), ar ôl “by this section”, mewnosodwch “and, where relevant, section 5A below”;
- (b) yn is-adran (1)(b), ar ôl “those duties”, mewnosodwch “and, where relevant, the duties under section 5A below”;
- (c) yn is-adran (2), ar y dechrau, mewnosodwch “Subject to subsection (2B),”;
- (ch) ar ôl is-adran (2A), mewnosodwch -

“(2B) Where a relevant authority are operating executive arrangements, the monitoring officer of the relevant authority shall not make a report under subsection (2) in respect of any proposal, decision or omission unless it is a proposal, decision or omission

(37) Ceir diwygiadau i adran 2 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(38) Diwygiwyd adran 5 gan baragraff 35 o Atodlen 4 i Ddeddf Heddlu a Llysoedd Ynadon 1994 (p.29) ac fe'i diwygiwyd gan baragraff 24 o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (*gweler* adran 108 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000). Ceir diwygiadau eraill i adran 5 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

made otherwise than by or on behalf of the relevant authority's executive.”;

(d) yn is-adran (3), ar ddiwedd paragraff (b), ychwanegwch “and, in a case where the relevant authority have a mayor and council manager executive, to the council manager of the authority”; a

(dd) yn is-adran (8), ar ôl “In this section”, mewnosodwch “and in section 5A”.

(2) Ar ôl adran 5 o Ddeddf 1989, mewnosodwch -

“Reports of monitoring officer - local authorities operating executive arrangements

5A.—(1) Where a relevant authority are operating executive arrangements, the monitoring officer of that authority shall be responsible for performing the duties imposed by this section.

(2) It shall be the duty of the monitoring officer of a relevant authority that is referred to in subsection (1) above, if any time it appears to him that any proposal, decision or omission, in the course of the discharge of functions of the relevant authority, by or on behalf of the relevant authority's executive, constitutes, has given rise to or is likely to or would give rise to any of the events referred to in subsection (3), to prepare a report to the executive of the authority with respect to that proposal, decision or omission.

(3) The events referred to for the purposes of subsection (2) are -

- (a) a contravention, by the relevant authority's executive or any person on behalf of the executive, of any enactment or rule of law; or
- (b) any such maladministration or injustice as is mentioned in Part III of the Local Government Act 1974⁽³⁹⁾ (Local Commissioners).

(4) No duty shall arise by virtue of subsection (3)(b) above unless a Local Commissioner (within the meaning of the Local Government Act 1974) has conducted an investigation under Part III of that Act in relation to the proposal, decision or omission concerned.

(5) It shall be the duty of an authority's monitoring officer -

- (a) in preparing a report under subsection (2) to consult so far as practicable with the person who is for the time being designated as the head of the

(39) 1974 p.7.

authority's paid service under section 4 above and with their chief finance officer; and

- (b) as soon as practicable after such a report has been prepared by him or his deputy, to arrange for a copy of it to be sent to each member of the authority and, where the authority has a mayor and council manager executive, the council manager.

(6) It shall be the duty of the authority's executive -

- (a) to consider any report under this section by a monitoring officer or his deputy at a meeting held not more than twenty-one days after copies of the report are first sent to members of the executive; and
- (b) without prejudice to any duty imposed by virtue of section 115B of the Local Government Finance Act 1988 (duties of executive as regards reports) or otherwise, to ensure that no step is taken for giving effect to any proposal or decision to which such a report relates at any time while the implementation of the proposal or decision is suspended in consequence of the report.

(7) For the purposes of paragraph (b) of subsection (6) above the implementation of a proposal or decision to which a report under this section, by a monitoring officer or his deputy, relates shall be suspended in consequence of the report until the end of the first business day after the day on which consideration of that report under paragraph (a) of that subsection is concluded.

(8) As soon as practicable after the executive has concluded its consideration of the report of the monitoring officer or his deputy, the executive shall prepare a report which specifies -

- (a) what action (if any) the executive has taken in response to the report of the monitoring officer or his deputy;
- (b) what action (if any) the executive proposes to take in response to that report and when it proposes to take that action; and
- (c) the reasons for taking the action specified in the executive's report or, as the case may be, for taking no action.

(9) As soon as practicable after the executive has prepared a report under subsection (8), the executive shall arrange for a copy of it to be sent to each member of the authority and the authority's monitoring officer.

(10) The duties of an authority's monitoring officer under this section shall be performed by him personally or, where he is unable to act owing to absence or illness, personally by such member of the his staff as he has for the time being nominated as his deputy for the purposes of this section."

Cynorthwywyr ar gyfer grwpiau gwleidyddol

23. Yn adran 9 o Deddf 1989(40) (cynorthwywyr ar gyfer grwpiau gwleidyddol) -

(a) yn is-adran (8), ar ôl "corresponding provision for Scotland", mewnosodwch -
"; or

(c) Part II of the Local Government Act 2000 (arrangements with respect to executives etc)(41)";

(b) ar ôl is-adran (8), mewnosodwch -

"(8A) Neither an executive, a committee of an executive or a member of an executive, of a relevant authority, shall exercise any power under -

(a) sections 14 to 18 of the Local Government Act 2000 (discharge of functions); or

(b) section 101(5) of the Local Government Act 1972 (arrangements for the discharge of functions by local authorities)(42),

so as to arrange for the discharge of any of the authority's functions by any person who holds a post under the authority to which he was appointed in pursuance of this section.

(8B) An area committee of a relevant authority shall not exercise any power under arrangements made under regulations made under section 18 of the Local Government Act 2000 (discharge of functions by area committees)(43) so as to arrange for the

(40) Ceir diwygiadau i adran 9 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(41) *Gweler*, yn benodol, adran 15(2) o'r Ddeddf honno.

(42) *Gweler*, yn arbennig, reoliadau 11 a 12 o Reoliadau Awdurdodau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithredol) (Cyflawni Swyddogaethau) 2001 (O.S. 2001/2287)(Cy. 175).

(43) *Gweler* rheoliad 6 o Reoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Trosglwyddo Swyddogaethau) 2001, (O.S. 2001/2287) (Cy. 175).

discharge of any of the authority's functions by any person who holds a post under the authority to which he was appointed in pursuance of this section.”; ac

- (c) yn is-adran (11), ar ôl y diffiniad o “appropriate year”, mewnosodwch - ““area committee” has the same meaning as in section 18 of the Local Government Act 2000;”.

Dehongli Rhan I o Ddeddf 1989

24. Yn adran 21 o Ddeddf 1989(44) -

- (a) yn is-adran (3), ar ôl y diffiniad o “contravention”, mewnosodwch - ““council manager”, “executive”, “executive arrangements” and “mayor and council manager executive” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”; and
- (b) yn is-adran (4), ar ôl “or otherwise)”, mewnosodwch “or a member of any executive of the authority (other than a council manager)”.

Cwmnïau y mae gan awdurdodau lleol fuddiant ynddynt

25.— Yn is-adran (5) o adran 71 o Ddeddf 1989(45) (rheoli buddiannau lleiafrifol etc mewn rhai cwmnïau), ar ôl “or sub-committee thereof)”, mewnosodwch -

“or, where a local authority is operating executive arrangements under Part II of the Local Government Act 2000, for enabling members of the executive, in the course of proceedings of the executive (or of any committee of the executive),”.

(1) Yn is-adran (4) o adran 73 o Ddeddf 1989 (awdurdodau sy'n gweithredu ar y cyd a thrwy bwyllgorau), ar ôl “any of the authority's officers”, mewnosodwch -

“or, where a local authority is operating executive arrangements under Part II of the Local Government Act 2000, by the authority's executive, any committee of the executive, or any member of the executive”.

(44) Ceir diwygiadau i adran 21 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(45) Daethpwyd ag Adran 71 i rym yn rhannol gan O.S. 1989/2445 ac 1995/841. Daethpwyd ag is-adran (5) i rym at ddibenion paragraff (a) yn unig.

**Cyflawni swyddogaethau ymgwymerwyr
carthffosiaeth gan awdurdodau lleol etc**

26. Yn adran 97 o Ddeddf y Diwydiant Dŵr 1991 (cyflawni swyddogaethau ymgwymerwyr carthffosiaeth gan awdurdodau lleol etc) -

(a) ar ôl is-adran (4), mewnosodwch -

“(4A) Where arrangements entered into for the purposes of this section provide for a local authority which are operating executive arrangements to carry out the sewerage functions of a sewerage undertaker on that undertaker’s behalf -

(a) those sewerage functions shall be treated as functions of the authority for the purposes of section 13 of the Local Government Act 2000; a

(b) if or to the extent that those sewerage functions are the responsibility of the executive of that authority -

(i) subsection (4) above shall not apply; and

(ii) sections 14 to 16 of the Local Government Act 2000 and any regulations made under sections 17 to 20 of that Act shall apply in relation to those sewerage functions only in so far as the arrangements do not provide otherwise.”; a

(b) yn is-adran (5), cyn y diffiniad o “new town” mewnosodwch -

““executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

**Y dreth gyngor a thaliadau cymunedol:
cyfyngiadau ar bleidleisio**

27.—(1) Yn adran 106 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (y dreth gyngor a thaliadau cymunedol: cyfyngiadau ar bleidleisio) -

(a) yn is-adran (1), ar ôl “(including in either case a sub-committee),” mewnosodwch “or a council manager within the meaning of section 11(4)(b) of the Local Government Act 2000;”;

(b) yn is-adran (2) -

(i) ar ôl “a member” mewnosodwch “or a council manager”; a

(ii) ar ôl “or committee” mewnosodwch “or in the case of an authority which are operating executive arrangements the

executive of that authority or any committee of that executive”; ac

(c) ar ôl is-adran (2), mewnosodwch -

“(2A) In the case of an authority which are operating executive arrangements, if or to the extent that any matter listed in paragraphs (a), (b) or (c) of subsection (2) is the responsibility of the executive of that authority, no member of the executive to whom this section applies shall take any action or discharge any function with respect to that matter.”.

(2) Yn adran 116 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 (dehongli: cyffredinol), ar ôl y diffiniad o “the Social Security Acts” mewnosodwch -

““executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

Swyddogaethau awdurdodau lleol

28. Yn adran 70 o Ddeddf Dadreoleiddio a Chontractio Allan 1994(46) (swyddogaethau awdurdodau lleol) -

(a) ar ôl is-adran (1), mewnosodwch -

“(1A) This section also applies to any function of a local authority -

(a) if, and to the extent that, it is the responsibility of an executive of that local authority under executive arrangements(47), within the meaning of Part II of the Local Government Act 2000;

(b) which is conferred by or under any enactment;

(c) which, by virtue of any of sections 14 to 16, or any provisions made under sections 17 to 20, of the Local Government Act 2000 (provisions with respect to executive arrangements - discharge of functions etc), may be exercised by an officer of the local authority; and

(d) which is not excluded by section 71 below.”; a

(b) ar ôl is-adran (6), mewnosodwch -

(46) 1994 p.40. Diwygiwyd adran 40 gan Deddf Awdurdod Llundain Fwyaf 1999 (p.29) a chaiff ei diwygio gan Ran IX o Atodlen 34 i'r Deddf honno.

(47) *Gweler* adran 13 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (p.22) a Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Trefniadau Gweithrediaeth) (Cyflawni Swyddogaethau) (Cymru) 2001 (O.S. 2001/2291 (Cy.179)).

“(7) Where at any time -

- (a) an order is in force under this section in relation to any function of a local authority (“authority A”);
- (b) that function, to any extent, is the responsibility of an executive of authority A under executive arrangements, within the meaning of Part II of the Local Government Act 2000; a
- (c) arrangements are in force under regulations made under section 19 of the Local Government Act 2000(48) (discharge of functions of and by another local authority) for the exercise of that function, to any extent, by another local authority (“authority B”) or by any executive of authority B,

it shall be an implied term of those arrangements that authority B or, as the case may be, the executive of authority B, shall not give any authorisation by virtue of the order in relation to that function except with the consent of the executive of authority A.”.

Yr hawl i gael amser i ffwrdd ar gyfer dyletswyddau cyhoeddus

29. Yn adran 50 o Ddeddf Hawliau Cyflogaeth 1996 (yr hawl i gael amser i ffwrdd ar gyfer dyletswyddau cyhoeddus),

- (a) yn is-adran (3), ar ôl paragraff (b) mewnosodwch -

“and

- (c) in the case of a local authority which are operating executive arrangements -
 - (i) attendance at a meeting of the executive of that local authority or committee of that executive; a
 - (ii) the doing of any other thing, by an individual member of that executive, for the purposes of the discharge of any function which is to any extent the responsibility of that executive.”; a

- (b) ar ôl is-adran (9), mewnosodwch -

“(9A) In subsection (3)(c) of this section “executive” and “executive arrangements”

(48) *Gweler* Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyflawni Swyddogaethau) (Cymru) 2001 (O.S. 2001/2287) (Cy. 175)

have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000.”.

Datganiadau sy'n freintiedig yn ddarostyngedig i esboniad neu wrth-ddweud

30. Yn Atodlen 1 i Ddeddf Ddifenwi 1996 (datganiadau sy'n freintiedig yn ddarostyngedig i esboniad neu groes-ddweud) -

(a) yn is-baragraff (1)(a) o baragraff 11, ar gyfer “or local authority committee” amnewidiwch “, local authority committee or in the case of a local authority which are operating executive arrangements the executive of that authority or a committee of that executive”; a

(b) ar ôl is-baragraff (1) o baragraff 11, mewnosodwch -

“(1A) In the case of a local authority which are operating executive arrangements, a fair and accurate record of any decision made by any member of the executive where that record is required to be made and available for public inspection by virtue of section 22 of the Local Government Act 2000 or of any provision in regulations made under that section.”; ac

(c) yn is-baragraff (2) o baragraff 11, ar gyfer “In sub-paragraph (1)(a) -” amnewidiwch -

“In sub-paragraphs (1)(a) and (1A) -

“executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”.

Unedau cyfeirio disgyblion

31. Yn Atodlen 1 i Ddeddf Addysg 1996 (unedau cyfeirio disgyblion) -

(a) yn is-baragraff (2) o baragraff 15(49) (pwyllgorau rheoli) -

(i) ar gyfer paragraff (d), amnewidiwch -

“(d) for requiring or (as the case may be) prohibiting the delegation by -

(i) a local education authority; neu

(ii) in the case of a local education authority which are operating executive arrangements, the executive of that authority or any

(49) Mewnosodwyd paragraff 15 gan adran 48 o Ddeddf Addysg 1997 (p.44).

person on behalf of that executive,

to a management committee of such functions in connection with pupil referral units as are specified in the regulations.";

a

(ii) ym mharagraff (f) ar ôl "a local education authority" mewnosodwch " , and in the case of a local education authority which are operating executive arrangements the executive of that authority or any person acting on behalf of that executive,"; a

(b) ar ôl is-baragraff (2) ychwanegwch -

"(3) In sub-paragraph (2), "executive" and "executive arrangements" have the same meaning as in the Local Government Act 2000."

Datgymhwyso mewn rhai achosion ynadon sy'n aelodau o awdurdodau lleol

32. Yn is-adran (1) o adran 66 o Ddeddf Ynadon Heddwch 1997 (datgymhwyso mewn rhai achosion ynadon sy'n aelodau awdurdodau lleol) -

(a) ar gyfer "or any committee or officer of the authority." amnewidiwch " , any committee or officer of the authority or in the case of a local authority which are operating executive arrangements the executive of that authority or any person acting on behalf of that executive."; a

(b) ar ôl is-adran (7) mewnosodwch -

"(8) In this section "executive" and "executive arrangements" have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000."

Trosglwyddo neu ddirprwyo swyddogaethau sy'n ymwneud â chynorthwyo myfyrwyr

33. Yn adran 23 o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 (trosglwyddo neu ddirprwyo swyddogaethau sy'n ymwneud â chynorthwyo myfyrwyr) -

(a) ar gyfer is-adran (3), amnewidiwch -

"(3) Where any function is so exercisable by a local education authority, the functions shall be taken to be a function of that authority for the purposes of -

(a) in the case of an authority which is not operating executive arrangements, section 101 of the Local Government

Act 1972 (arrangements for discharge of functions by local authorities),

- (b) section 70 of the Deregulation and Contracting Out Act 1994 (contracting out of functions of local authorities), and
- (c) in the case of an authority which is operating executive arrangements, section 13 of the Local Government Act 2000 and accordingly -
 - (i) if, or to the extent that, that function is the responsibility of the executive of that authority sections 14 to 16 and any regulations made under sections 17 to 20 of that Act shall apply; neu
 - (ii) if, or to the extent that, that function is not the responsibility of that executive section 101 of the Local Government Act 1972 shall apply”;

a

- (b) ar ôl is-adran (10) mewnosodwch -

“(11) In this section “executive” and “executive arrangements” have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000.”.

Pŵer i orchymyn rhiant neu warcheidwad i dalu dirwy, costau neu iawndal

34. Yn adran 137 o Ddeddf Pwerau Llysoedd Troseddol (Dedfyrdu) 2000 (pŵer i orchymyn rhiant neu warcheidwad i dalu dirwy, costau neu iawndal) yn is-adran (8)(b), ar gyfer “stand referred to their social services committees under” amnewidiwch “are social services functions within the meaning of”.

Panelli mabwysiadu

35. Yn rheoliad 5 o Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu 1983(**50**) (sefydlu paneli mabwysiadu a phenodi aelodau), ar ôl paragraff (6), ychwanegwch -

“(7) Where a local authority are operating executive arrangements, paragraphs (2) (b) and (6)(c) shall have effect as if the references in those paragraphs to a local authority’s social services committee were references to -

- (a) the authority’s executive; or

(**50**) O.S. 1983/1964. Amnewidiwyd rheoliad 5 gan Reoliadau Asiantaethau Mabwysiadu a Phlant (Trefniadau ar gyfer Lleoli ac Adolygu) (Diwygiadau Amrywiol) 1997 (O.S. 1997/649).

- (b) an overview and scrutiny committee of the authority where the committee's functions under section 21 of the Local Government Act 2000 (overview and scrutiny committees) relate wholly or partly to any social services functions of the authority.
- (8) In paragraph (7) -
- (a) "executive", "executive arrangements" and "overview and scrutiny committee" have the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000; and
 - (b) "social services functions" has the same meaning as in section 1A of the Local Authority Social Services Act 1970⁽⁵¹⁾ (meaning of "social services functions")."

Ymwelwyr annibynnol

36. Yn rheoliad 2 o Reoliadau Diffiniad Ymwelwyr Annibynnol (Plant) 1991⁽⁵²⁾ (ymwelwyr annibynnol), yn is-baragraff (i) o baragraff (a), ar ôl "elected or co-opted", mewnosodwch "or a council manager of the local authority (within the meaning of section 11(4)(b) of the Local Government Act 2000 (local authority executives))".

Ceisiadau i lysoedd

37. Yn rheoliad 8 o Reoliadau Plant (Llety Diogel) 1991⁽⁵³⁾ (ceisiadau i lysoedd), ar ôl "Local Government Act 1972", mewnosodwch "or to provisions in or under sections 14 to 20 of the Local Government Act 2000".

Gwybodaeth gan gyrff cyhoeddus

38. Yn rheoliad 4 o Reoliadau'r Dreth Gyngor (Gweinyddu a Gorfodi) 1992^(ch) (gwybodaeth gan gyrff cyhoeddus), is-baragraff (a) o baragraff (3), ar ôl "by a committee", mewnosodwch "any executive (within the meaning of Part II of the Local Government Act 2000), a committee of any executive or a member of any executive,".

⁽⁵¹⁾ 1970 p.42. Mewnosodwyd adran 1A gan adran 102(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

⁽⁵²⁾ O.S. 1991/892.

⁽⁵³⁾ O.S. 1991/1505.

^(ch) O.S. 1992/613. Amnewidiwyd rheoliad 4 gan Reoliadau'r Dreth Gyngor (Gweinyddu a Gorfodi (Diwygio) 1992 (O.S. 1992/3008).

Anghenion addysgol arbennig - cymeradwyo ysgolion annibynnol

39. Yn rheoliad 2(1) o Reoliadau Addysg (Anghenion Addysgol Arbennig) (Cymeradwyo Ysgolion Annibynnol) Regulations 1994(**54**) (dehongli) -

- (a) ar ôl y diffiniad o “child with a statement”, mewnosodwch -

““executive” has the same meaning as in Part II of the Local Government Act 2000;”;

a

- (b) yn y diffiniad o “local authority”, ar gyfer “acting in the discharge of their functions under any of the enactments specified in Schedule 1 to the Local Authority Social Services Act 1970 (enactments conferring functions assigned to the social services committee)”, amnewidiwch “which is, or whose executive (if any) is, responsible for exercising social services functions within the meaning of section 1A of the Local Authority Social Services Act 1970(**55**) (meaning of “social services functions”)”.

Aelodau'r weithrediaeth

40.—(1) Pan fo aelod gweithrediaeth awdurdod lleol yn peidio â bod yn gynghorydd, yn achos gweithrediaeth maer a chabinet neu weithrediaeth arweinydd a chabinet, bydd y person hwnnw yn peidio ar yr un pryd â bod yn aelod o'r weithrediaeth.

(2) Pan fo cynghorydd yn cael ei benodi gan faer etholedig fel aelod o weithrediaeth maer a chabinet -

- (a) yn ddarsotyngedig i is-baragraff (b), oni bai fod y cynghorydd yn ymddiswyddo fel aelod o'r weithrediaeth neu'n peidio â bod yn gynghorydd, bydd y person hwnnw yn dal swydd hyd diwedd cyfnod y maer etholedig yn ei swydd;
- (b) gall y maer etholedig ddiswyddo'r person hwnnw os bydd y maer etholedig o'r farn bod hynny'n addas.

(3) Pan fo cynghorydd yn cael ei benodi gan arweinydd gweithrediaeth fel aelod gweithrediaeth arweinydd a chabinet -

- (a) yn ddarostyngedig i is-baragraff (b), oni bai fod y cynghorydd yn ymddiswyddo fel aelod o'r weithrediaeth neu'n peidio â bod yn gynghorydd, os darperir ar gyfer diwedd

(**54**) O.S. 1994/651. Ceir diwygiadau i reoliad 2 nad ydynt yn berthnasol i'r Gorchymyn hwn.

(**55**) 1970 p.42. Mewnosodwyd adran 1A gan adran 102(3) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

cyfnod arweinydd y weithrediaeth mewn swydd yn y trefniadau gweithrediaeth, bydd cynghorydd yn dal y swydd hyd ddiwedd y cyfnod hwnnw;

- (b) gall arweinydd y weithrediaeth symud y person hwnnw os bydd arweinydd y weithrediaeth yn ystyried bod hynny'n ddoeth.

(4) Pan fo awdurdod yn penderfynu, o dan drefniadau gweithrediaeth gweithrediaeth arweinydd a chabinet, nifer y cynghorwyr y gellir eu penodi i'r weithrediaeth o dan adran 11(3)(b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000(56), a bod arweinydd y weithrediaeth yn penodi'r cynghorwyr i'r weithrediaeth, bydd arweinydd y weithrediaeth yn -

- (a) penodi i'r weithrediaeth y nifer o gynghorwyr a bennwyd felly; a
- (b) pan fydd cynghorydd yn peidio â bod yn aelod o'r weithrediaeth cyn diwedd cyfnod arweinydd y weithrediaeth yn ei swydd, penodi cynghorydd arall i'r weithrediaeth yn lle'r cynghorydd a beidiodd â bod yn aelod.

Gweithrediaethau maer a chabinet

41.—(1) Mae'r darpariaethau yn yr erthygl hon yn gymwys mewn perthynas â threfniadau gweithrediaeth awdurdod lleol sy'n cynnwys gweithrediaeth maer a chabinet.

(2) At ddibenion yr erthygl hon, dylid ystyried bod maer etholedig, dirprwy faer neu aelod o'r weithrediaeth yn analluog i weithredu dim ond os ydyw yn cael ei wahardd o swydd neu'n anaddas i weithredu am resymau iechyd.

(3) Os am unrhyw resymau -

- (a) nad oes modd i'r maer etholedig weithredu neu bod y swydd o faer etholedig yn wag;
- (b) nad oes modd i'r dirprwy faer weithredu neu bod y swydd o ddirprwy faer yn wag; ac
- (c) mai dim ond un aelod arall o'r weithrediaeth sy'n gallu gweithredu,

rhaid i'r aelod arall hwnnw weithredu yn lle'r maer etholedig.

(4) Yn ddarostyngedig i baragraffau (5) a (6), os am unrhyw reswm -

- (a) nad oes modd i'r maer etholedig weithredu neu bod y swydd o faer etholedig yn wag; a
- (b) nad oes modd i unrhyw aelod arall o'r weithrediaeth ymddwyn neu, oherwydd bod

(56) *Gweler* paragraff 2(3)(a) o Atodlen 1 i Ddeddf Llywodraeth Leol 2000.

swyddi gwag, nad oes unrhyw aelodau eraill o'r weithrediaeth ar gael,

bydd yr awdurdod, cyn gynted ag y bo hynny'n rhesymol ymarferol, yn penodi cynghorydd o'r awdurdod ("y maer dros dro") (*"the interim mayor"*) i weithredu yn lle'r maer etholedig a phenodi o leiaf ddau, ond nid mwy na naw, cynghorydd o'r awdurdod ("yr aelodau dros dro") (*"the interim members"*) i weithredu yn lle aelodau'r weithrediaeth a benodwyd gan y maer etholedig.

(5) Ni chaiff y maer dros dro a'r aelodau dros dro benodi cynghorwyr yr awdurdod i'r weithrediaeth na'u symud o'u swyddi.

(6) At ddibenion adran 11(8) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (gweithrediaethau awdurdod lleol), bydd y maer dros dro a'r aelodau dros dro yn cael eu trin fel nad ydynt yn aelodau o'r weithrediaeth.

(7) Ac eithrio adran 80 o Ddeddf 1972 (datgymhwysiaid mewn perthynas ag ethol a dal swydd fel aelod o awdurdod lleol) neu adran 35 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1985 (datgymhwyso), ni chaiff person ei ddatgymhwyso rhag bod yn aelod o awdurdod lleol neu, fel y digwydd, awdurdod ar y cyd dim ond am fod y person hwnnw yn faer dros dro neu'n aelod dros dro.

(8) Pan fo'r maer dros dro neu'r aelod dros dro yn peidio â bod yn gynghorydd, bydd y person hwnnw yn peidio â bod ar yr un pryd yn faer dros dro neu, fel y digwydd, yn aelod dros dro.

(9) Gall yr awdurdod, os yw'n tybio bod hynny'n briodol, symud y maer dros dro neu aelod dros dro o'u swydd.

(10) Bydd unrhyw faer dros dro ac aelod dros dro, oni bai fod y person hwnnw yn ymddiswyddo fel maer dros dro, neu fel y digwydd, fel aelod dros dro, sy'n peidio â bod yn gynghorydd neu'n cael eu symud o'u swyddi, yn dal swydd hyd -

- (a) nes y bydd y maer etholedig yn gallu gweithredu;
 - (b) pan fo swydd maer etholedig yn wag, tan y bydd maer etholedig newydd yn dechrau yn y swydd; neu
 - (c) bod aelod o'r weithrediaeth a benodwyd gan y maer etholedig yn gallu gweithredu,
- p'un bynnag a ddigwydd gyntaf.

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o
dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru
1998(57)

Dyddiad

Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol